

SÖKANDE

Winn Marketing AB, 556230-3502
Box 3006
903 02 Umeå

MOTPART

Tranås kommun
573 82 Tranås

SAKEN

Överprövning av en upphandling enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

BAKGRUND

Tranås kommun (kommunen) har inlett ett öppet/förenklat/annat upphandlingsförfarande om i huvudsak leverans av en isbanemaskin (ref: IN422937). Winn Marketing AB (bolaget) har ansökt om överprövning.

Upphandlingsdokumenten

Upphandlingsföremålet

Upphandlingen avser leverans av ett fabriksnytt fordon (isbanemaskin) samt vissa därtill anslutande leveranser/tillhandahållanden av reservdelar, service m.m.

Krav

Fordonet ska uppfylla bl.a. följande krav (förvaltningsrättens urval):

- Läggvattnet ska läggas med vattenspraysystem på minst 2 bars tryck och ska vara anslutet med snabbkoppling. Läggvattnet ska även kunna läggas med släpduk som aktiveras hydrauliskt från förarplats för spolnings-/hyvlingsläge.
- Batteri minimum 80 volt ([V] elektrisk spänning, förvaltningsrättens anm.) 800 amperetimmar ([Ah] elektrisk laddning, förvaltningsrättens anm.) inkl. laddare.
- En elmotor per axel

YRKANDEN

Bolaget yrkar att förvaltningsrätten ska besluta att upphandlingen ska göras om.

Kommunen anser att ansökan ska avslås.

VAD PARTERNA ANFÖR

Bolaget

Inställning

De tekniska specifikationerna för den isbanemaskin som upphandlas har utformats med syfte att endast en leverantör ska kunna klara av att uppfylla dem.

Utveckling av ansökan

För att fylla den önskade funktionen att skapa en bra isyta kan flera olika tekniska lösningar användas. Det finns tre krav på specifika tekniska lösningar (se under rubriken Krav ovan, förvaltningsrättens anm.) som inte behövs för att uppfylla ändamålet med upphandlingen, men som utesluter konkurrerande leverantörer. Rätteligen skulle kraven avseende isbanemaskinen ha utformats som funktionskrav. Då hade den aktuella konkurrensbegränsningen inte uppstått.

Kommunen

Inställning

De tekniska specifikationerna för den isbanemaskin som upphandlas är både nödvändiga och relevanta i förhållande till syftet med upphandlingen.

Utveckling av kommunen inställning

Mot bakgrund av de lokala förutsättningarna i kommunens ishall har kommunen genomfört en marknadsanalys och därefter gjort en bedömning av vilka krav som bör ställas för att på bästa sätt tillgodose kommunens behov. Denna bedömning har sedan legat till grund för upphandlingsdokumentens utformning. Det kan även konstateras att två anbud har inkommit i upphandlingen. Konkurrensen har således varit möjlig på de villkor som anges i upphandlingsdokumentet.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Gällande regler

I 4 kap. 1–3 §§ LOU anges följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet. En upphandling får inte utformas i syfte att undanta den från lagens tillämpningsområde och får inte heller utformas i syfte att begränsa konkurrensen så att vissa leverantörer gynnas eller missgynnas på ett otillbörligt sätt. En upphandlande myndighet bör beakta miljöhänsyn, sociala och arbetsrättsliga hänsyn vid offentlig upphandling om upphandlingens art motiverar detta.

Enligt 20 kap. 4 § LOU anges följande. Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol överpröva

1. en upphandling, och
2. giltigheten av ett avtal som har slutits mellan en upphandlande myndighet och en leverantör.

Av 20 kap. 6 § LOU följer att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

Inledningsvis konstateras att det i mål om ingripande enligt LOU som huvudprincip gäller att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (se RÅ 2009 ref. 69).

Kommunen har som upphandlande myndighet en stor frihet att definiera upphandlingsföremålet genom att välja vilka tekniska specifikationer som ska användas och hur dessa ska vara utformade. De tekniska specifikationerna kan utformas både som prestandakrav och funktionskrav. Dock måste kraven vara kopplade till det som ska upphandlas, dvs. de ska avse och påverka just den efterfrågade produkten. Vidare får de krav som ställs upp inte strida mot principerna om icke-diskriminering och fri rörlighet för varor och tjänster och måste också i övrigt vara förenliga med unionsrätten (se RÅ 2010 ref. 78).

De krav som kommun har ställt upp – att isbanemaskinen ska ha ett på visst sätt beskaffat spraysystem, att isbanemaskinen ska ha ett batteri med viss prestanda och att ismaskinen ska vara försedd med en elmotor på varje axel – är objektivt utformade och har en tydlig koppling till just den produkt som ska upphandlas. Kraven framstår inte heller som godtyckliga eller uppenbart osakliga. Vidare har bolaget inte presenterat sådan utredning som visar att det trots kommunens bestridande är sannolikt att kommunens krav är ägnade att på ett otillbörligt sätt gynna eller missgynna vissa av leverantörerna.

Vid en samlad bedömning finner förvaltningsrätten att bolaget inte förmått göra sannolikt att kommunen brutit mot LOU på sätt som medför att bolaget lidit eller kan komma att skada i LOU:s mening. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (FR-05).

Kjell Hammarborg

Rådmannen Kjell Hammarborg har avgjort målet. Föredragande juristen Ulf Nordberg har varit föredragande.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

